

ВАЛЕНТИН ВАСИЛЬОВИЧ РИБАЛКА

– доктор психологічних наук, професор, головний науковий співробітник відділу педагогічної психології і психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, головний науковий співробітник лабораторії психології творчості Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України 1 січня 2012 року відзначив 65-річний ювілей.

В.В. Рибалка народився у 1947 р. у м. Ютербог (Німеччина) в сім’ї військовослужбовця. У 1962 році закінчив 8 класів Новомосковської загальноосвітньої середньої школи № 11 Дніпропетровської області, а у 1966 році Дніпропетровський технікум автоматики і телемеханіки. В 1965-1967 роках працював техніком-дослідником у конструкторському бюро авіаційної апаратури в місті Курську. З 1967 по 1972 роки навчався на факультеті психології Московського державного університету імені М.В. Ломоносова, після закінчення якого обіймав посаду інженерного психолога Київського науково-дослідного інституту периферійного обладнання Науково-виробничого об’єднання «Електронмаш». З 1974 року – аспірант, а з 1977 року – молодший науковий співробітник Інституту психології Міносвіти України.

У 1982 році захистив кандидатську дисертацію «Психологічні особливості процесу синтезу при конструюванні технічних об'єктів» (науковий керівник – В.О. Моляко). Працював старшим науковим співробітником (з 1985 р.) лабораторії психології трудового виховання, завідувачем Республіканського центру психологічної служби системи освіти Інституту психології України (1991 р.), старшим (з 1995 р.) та провідним (2007-2009 рр.) науковим співробітником за сумісництвом лабораторії консультивної психології і психотерапії Інституту психології імені Г.С. Костюка АПН України. Брав участь у Державній програмі «Діти Чорнобиля» (1991-1994 рр.). З 1993 року – старший науковий співробітник Інституту педагогіки і психології професійної освіти АПН України, у 1995-1998 роках – докторант цього ж інституту.

У 1998 році захистив докторську дисертацію «Особистісний підхід у профільному навчанні старшокласників» (науковий консультант – Г.О. Балл). З 1998 року завідувач лабораторії (з 2001 року – відділу) психології трудової і професійної підготовки цього інституту. З 2007 року – провідний науковий співробітник відділу педагогічної психології і психології праці Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України.

З 2004 по 2007 рік очолював Спеціалізовану вчену раду К 26.451.02 із захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія, в якій захищилося 33 кандидати психологічних наук. За його наукового керівництва і консультування захистилися 13 кандидатів і 1 доктор психологічних наук.

З 1989 року працює шкільним психологом і науковим консультантом (з 1999 р.) психологічної служби Київського природничо-наукового ліцею № 145 МОН України.

Активно співпрацює з провідними вишами України: Київським національним університетом імені Т.Г. Шевченка, Київським національним лінгвістичним університетом, Одесським національним університетом імені І.І. Мечникова, Національним університетом «Києво-Могилянська академія», Київським міським педагогічним університетом імені Б.Д. Грінченка,

Львівським державним університетом внутрішніх справ МВС України, Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка

В.В. Рибалка є радником директора Інституту обдарованої дитини НАПН України (з 2008 р.), головним науковим співробітником Українського науково-методичного центру практичної психології і соціальної роботи НАПН і МОНМС України (з 2008 р.), членом Наукової консультативної ради з соціально-психологічних питань Національної експертної комісії з питань захисту суспільної моралі (з 2009 р.).

В.В. Рибалка є Відмінником освіти України (1996 р.), переможцем в номінації «Академічна психологія» Всеукраїнської акції з громадського визнання у психології (2006 р.). Валентин Васильович нагороджений медалями «За наукові досягнення» МОН України (2006 р.), Почесною грамотою Верховної Ради України (2008 р.) та знаком «Почесний професор Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» (2008 р.).

В.В. Рибалка є автором понад 390 наукових праць з психології. Теоретичні погляди та практичні напрацювання вченого викладено в таких роботах, як: «Розвиток творчої особистості в умовах екологічної кризи: Науково-програмно-методичний посібник» (співред., співавтор, 1993); «Психологія розвитку творчої особистості: Навчальний посібник» (1996); «Особистісний підхід у профільному навчанні старшокласників: Монографія» (1998); «Основи практичної психології: Підручник» (співавтор, 1999, 2001, 2006, 2008); «Психологія: Підручник» (співред., співавтор, 1999, 2000, 2001, 2003, 2005, 2008); «Підготовка учнів до професійного навчання і праці (психолого-педагогічні основи): Навчально-методичний посібник» (співред., співавтор 2000); «Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навчальний посібник» (співред., співавтор, 2001); «Психологія особистісно орієнтованої професійної підготовки учнівської молоді: Науково-методичний посібник» (ред., співавтор 2002); «Методологічні питання наукової психології: Навчально-методичний посібник» (2003); «Готовність учня до профільного

навчання: «Психологічний інструментарій» (2003); «Психологія професійного самовизначення для здорових старшокласників: Методичні рекомендації» (2004); «Особистісно центроване консультування клієнтів із патогенною психодинамічною неконгруентністю: Методичний посібник» (2005); «Психологія праці особистості: Навчально-методичний посібник» (2006); «Теорії особистості у вітчизняній психології: Навчальний посібник» (2006); «Психологічна профілактика суїциdalьних тенденцій в учнівської молоді: Методичні рекомендації» (2007); «Теорії особистості у вітчизняній психології та педагогіці: Навчальний посібник» (2009); «Психологічна профілактика суїциdalьних тенденцій проблемної особистості: Бібліотека «Шкільного світу»» (2009); «Аксіологічні виміри психологічної культури особистості: Навчально-методичний посібник» (2009); «Честь і гідність особистості як предмет діяльності практичного психолога: Бібліотека «Шкільного світу»» (2010); «Психологія честі та гідності особистості: культурологічні та аксіологічні аспекти: Науково-методичний посібник» (2011) тощо.

Щиро вітаємо Валентина Васильовича із славетним ювілеєм, бажаємо міцного здоров'я і творчої наснаги у наймудріші роки життя!